

OORDEEL

Verzoekers

De heer en mevrouw G.F.A D. te Hengelo.

Datum verzoek

Het klachtenformulier is gedateerd 2 november 2010 en bij het secretariaat ingeboekt op 8 november 2010 onder nummer 2010 091.

Betreft

Het verzoek tot onderzoek betreft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hengelo, hierna (ook) te noemen: de gemeente.

Procedure

Op 10 september 2010 hebben verzoekers een telefoongesprek met de Overijsselse Ombudsman (verder:Oo) over een aantal zaken rond hun agrarisch bedrijf. Op 2 november 2010 dienen verzoekers een klacht in bij de Overijsselse Ombudsman.

Omdat de klacht nog niet in eerste termijn door de gemeente is behandeld wordt de brief op 11 november 2010 doorgestuurd naar de gemeente. Op 17 december 2010 stuurt de gemeente een voortgangsbrief waarbij de behandelingstermijn met vier weken wordt verdaagd. Op 14 januari 2011 vindt er bij de gemeente een hoorzitting plaats.

Bij brief van 26 januari 2011 volgt de schriftelijke afhandeling van de klacht door de gemeente.

Op 4 mei 2011 richten verzoekers zich tot de Oo met het bericht dat zij niet tevreden zijn over de klachtafhandeling door de gemeente. De Oo neemt de klacht in behandeling en vraagt nadere informatie bij de gemeente. Deze is op 29 juni 2011 ontvangen.

Er is over de klacht door de Oo een hoorzitting gehouden op 18 augustus 2011.

Hierbij zijn aanwezig: verzoekers; namens de gemeente: de heer M. E., klachtencoördinator en mevrouw J.F F., hoofd van de afdeling handhaving; namens van de Oo: de heer M. Snijder en mevrouw J. den Engelse.

Aard van de klacht

Verzoekers vinden dat zij door de gemeente worden 'gepest' nu er veel controles op hun bedrijf plaatsvinden. De gemeente komt iedere keer dat burens klagen in actie, men wil het bedrijf weghebben, maar daar niet voor betalen. Als verzoekers om handhaving vragen, gebeurt er niets ook al krijgen zij bij de rechter gelijk. Hun kinderen worden door buurtbewoners bedreigd.

Onderzoek

Het gevraagde onderzoek heeft betrekking op normen van:

- Correcte bejegening

Ontvankelijkheid

De te onderzoeken gedragingen zijn kenbaar gemaakt aan de gemeente en de gemeente heeft de klachten in eerste instantie behandeld, zodat het verzoek ontvankelijk is.

Feiten

1. Verzoekers geven aan problemen te hebben met de gemeente sinds 2003. Toen is een agrarische bedrijfswoning die tegenover hen ligt (X-straat 24) in gebruik genomen als burgerwoonhuis. Zij verzoeken de gemeente herhaald hier handhavend tegen op te treden. Bezwaarprocedures, die worden ingesteld als de gemeente geen besluit neemt, duren lang. Er is een verzoek tot voorlopige voorziening bij de Rechtbank voor nodig om actie af te dwingen en dan nog overschrijdt de gemeente termijnen. Op 31 januari 2006 adviseert de bezwarencommissie uiteindelijk het bestemmingsplan te handhaven. De gemeente besluit conform het advies. De bewoners van X-straat 24 ontvangen een last onder dwangsom om de illegale bewoning te staken. Ze krijgen tot 11 november 2006 de gelegenheid vervangende woonruimte te zoeken. Men vertrekt echter niet. Er wordt een artikel 19 WRO-procedure in gang gezet. Inmiddels woont men legaal in het pand. Verzoekers geven aan dat op hun verzoek hierover een gesprek te organiseren niet wordt ingegaan.
2. De gemeente wil in de buurt van verzoekers nieuwbouw realiseren. Hierbij ontstaan problemen met de voor het bedrijf geldende milieuregels. De gemeente stelt nieuwe bestemmingsplannen op voor Dalmeden en het buitengebied. Verzoekers gaan hiertegen in 2009 in beroep. Dit loopt nog.
3. Verder geven verzoekers aan dat zij dusdanig vaak (milieu)controle krijgen dat zij dit ervaren als 'pesten'. In 2010 zijn er drie controles geweest; ambtenaren komen zo maar onaangekondigd hun erf op, hebben een grote mond en geven geen blijk van kennis van zaken.
4. In de klachtafhandelingsbrief van 26 januari 2011 komt de gemeente tot de volgende conclusies:
 - *Woning X-straat 24.* De gemeente erkent dat de handelwijze bij de gang van zaken rond de bewoning en de bezwaren daartegen, geen schoonheidsprijs verdient. Er was geen goede communicatie. De gemeente wijst er vervolgens op dat enerzijds dit een zaak betreft die al langer geleden speelde en dat er verder nog procedures lopen. In het kader van de klachtenprocedure wordt er dan ook geen inhoudelijk oordeel over deze kwestie gegeven. Voor wat betreft de conflictsituatie met de overburen wordt verwezen naar buurtbemiddeling Hengelo.
 - *Bestemmingsplan Dalmeden.* Ook hier kan volgens de gemeente geen oordeel volgen in een klachtenprocedure nu de zaak nog aanhangig is bij de Raad van State.
 - *Het handelen van ambtenaren.*
 - De gemeente ontkent dat er bij de heer W. (ambtelijk secretaris van de bezwarencommissie) sprake is van belangenverstremgeling. Een secretaris maakt geen deel uit van de bezwarencommissie. Verder is de heer W. als gemeentelijk jurist

inderdaad belast met het vertegenwoordigen van de gemeente bij o.a. de Raad van State.

- De heer H. ontkent dat hij verzoekers niet te woord wilde staan. Er was geen afspraak gemaakt, verzoekers eisten hem te spreken en dat is ook gebeurd.
- Wat betreft de milieucontrole wordt aangegeven dat de medewerkers van de gemeente op 15 april 2010 naar verzoeker toegingen toen zij hem op het erf zagen en dat zij vervolgens werden uitgenodigd in de keuken te komen om de controle te bespreken. Men is echter weggegaan toen verzoekster zich erg druk maakte over de controle. De volgende dag is er hierover een gesprek geweest. Vervolgens heeft de controle toch plaatsgevonden. Er bleek een aantal zaken niet in orde. Hierop is door de gemeente een last onder dwangsom opgelegd op 8 juli 2010. Daarop volgt een hercontrole op 1 november 2010. Om aan verzoeker, die geen kopie van stallijsten wilde overhandigen, tegemoet te komen is ter plekke alles nagegaan en gezamenlijk doorgenomen. Alles bleek toen wel in orde.

De gemeente acht de klachten over de (werkwijze van) ambtenaren dan ook niet terecht. Wat betreft het weigeren van vergunningen is de gemeente in de klachtafhandelingsbrief van mening dat het hier een kwestie betreft die niet aan de orde kan komen in een klachtenprocedure nu er bezwaar en beroep mogelijk is. Als het er om gaat dat verzoekers niet 'met rust worden gelaten' stelt de gemeente zich op het standpunt dat controles beperkt zijn tot wat noodzakelijk is en dat daar niet aan is te ontkomen.

5. Op 4 mei 2011 richten verzoekers zich tot de Oo met het volgende:
 - De gemeente wil een nieuwbouwwijk realiseren naast hun bedrijf. Dit botst met de verstrekte milieuvergunningen.
 - Er wordt gedoogd dat er in een naburig pand gewoond wordt, hoewel dit in strijd is met het bestemmingsplan.
 - Er zijn nog steeds grote spanningen met de burens. Een buurmeisje heeft de zoon van verzoekers aangereden. Van gemeente en politie volgt er geen actie.
 - Verzoekers voelen zich gehinderd in de uitvoering van hun bedrijf, hebben het gevoel dat hun veiligheid niet meer kan worden gegarandeerd.In deze kwesties willen zij door de Oo worden bijgestaan.
6. In een telefoongesprek met de rapporteur van de Oo van 10 september 2010 geeft verzoekster aan: ofwel de gemeente koopt verzoekers uit tegen een fatsoenlijke prijs, ofwel de gemeente laat verzoekers met rust als het gaat om de uitoefening van hun bedrijf.

Standpunten van partijen

Voor zover voor de beoordeling van de klachten van belang, is uit de overgelegde stukken en wat bij de hoorzitting is besproken, het volgende komen vast te staan.

Verzoekers.

Verzoekers voelen zich geplaatst in een situatie die vergelijkbaar is met een voetbalwedstrijd waarbij niet op de bal maar op de man wordt gespeeld en de scheidsrechter niet in actie komt. Zij worden er door plannen van de gemeente voor de tweede keer mee geconfronteerd dat zij hun bedrijf niet kunnen exploiteren zoals zij willen. Dit is eerder met hun bedrijf in Bekkum gebeurd. De gemeente heeft aan de overkant van hun huidige perceel gronden opgekocht, waaronder die van de overbuurman. Zijn grond lag binnen het plan van de gemeente voor nieuwbouw, dit in tegenstelling tot de gronden van verzoekers, die er net buiten liggen. De boerderij die bij de door

de gemeente aangekochte grond hoorde is vervolgens weer verkocht en wordt nu bewoond door mensen die geen agrarisch bedrijf meer uitoefenen.

Dit is nog steeds een illegale situatie waartegen moet worden opgetreden. Verzoekers hebben hier belang bij, want bewoning door burgers op zo'n korte afstand brengt mee dat zij hun bedrijf niet meer kunnen uitbreiden, c.q. kunnen uitoefenen zoals zij dat wensen. De gemeente houdt geen rekening met hun belangen. Wat betreft procedures die in verband hiermee zijn gevoerd zijn verzoekers steeds in het gelijk gesteld.

Dit geldt ook voor procedures tegen het nieuwe bestemmingsplan. De vergunningen van verzoekers en regels over stankcirkels zouden leidend moeten zijn bij het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. Het buitengebied gaat nu op slot met het nieuwe bestemmingsplan. De gemeente neemt het allemaal niet zo serieus; medewerkers zijn soms niet eens aanwezig bij rechtszaken.

Nieuwe vergunningen die worden aangevraagd komen er uiteindelijk wel, maar na heel lange termijn, veel getouwtrek en geprocedeer, want er is inmiddels dus bewoning van burgers binnen de stankcirkel. Vanuit welstandsoogpunt zijn er wonderlijke eisen gesteld over aanplant, terwijl de gemeente zelf al had aangeplant.

Er zijn voortdurend milieucontroles; controleurs komen zo maar het erf op, onaangekondigd. Volgens verzoekers hebben zij geen kennis van zaken als het gaat om het boerenbedrijf en letten zij op allerlei zaken wat niet bij anderen gebeurt.

Er worden door burenen steeds aangiften tegen hen gedaan. Burenen spelen ook op de man; er is een aanrijding geweest met de zoon van verzoekers. Deze heeft nu veel last van angsten. Als men bij de politie en de gemeente om actie vraagt, gebeurt er niets. Verzoekers voelen zich niet langer veilig. Wat doet de gemeente er aan dat de buurman hen naar het leven staat?

Zij willen hun bedrijf kunnen uitoefenen zonder voortdurend bedreigd te worden.

De gemeente moet daar pal voor staan. Dit is de kern waar het om gaat bij de klachten van verzoekers over de gemeente.

Rond 2006 is er door de afdeling Grondzaken van de gemeente een bod op het bedrijf van verzoekers gedaan. Dat ging telefonisch en het bod was lachwekkend laag. Grondzaken werkte niet serieus, er was geen sprake van een deskundige onafhankelijke makelaar. De gemeente stelt dat de adviseur van verzoekers het eens zou zijn geweest met de prijs. Dat is een onwaarheid, maar komt wel in de krant.

Volgens verzoekers kan er een bod worden gedaan, maar dat moet dan wel voldoende zijn om een vervangend bedrijf te starten. Momenteel zijn er gesprekken gaande met de wethouder.

Verzoekers zeggen bij de hoorzitting van de Oo toe een selectie van de meest belangrijke stukken die zij van belang achten voor het onderzoek naar hun klachten, op korte termijn te zullen opsturen naar het secretariaat van de Oo. Bij het opstellen van dit rapport bevindingen heeft de Oo deze stukken nog niet ontvangen.

Gemeente.

Er is wat betreft het perceel X-straat 24 geen sprake (meer) van een illegale situatie nu via een artikel 19 WRO-procedure een ontheffing van de bepalingen van het bestemmingsplan is verleend. Dit besluit is definitief en wordt nu ingepast in het nieuwe bestemmingsplan. Zelfs als dat niet zou gebeuren, kunnen de bewoners er op basis van het overgangsrecht blijven wonen en blijft de huidige situatie dus gehandhaafd.

De procedures over het bestemmingsplan lopen nog en zijn geen onderwerp van onderzoek in een klachtenprocedure.

Als het gaat om controles na klachten van omwonenden, probeert de gemeente deze tot het absoluut noodzakelijke te beperken. In 2010 bijvoorbeeld een controle gekoppeld aan de integrale controle die van tijd tot tijd moet plaatsvinden. Het is voorstelbaar dat verzoekers het gevoel hebben te worden dwarsgezet, maar de gemeente heeft een plicht tot handhaven en kan na een verzoek daartoe niet weigeren een onderzoek in te stellen om verzoekers helemaal met rust te laten. Men is van mening dat controles correct hebben plaatsgevonden door capabele milieucontroleurs en een jurist in verband met de handhaving. Verzoekers zijn behandeld zoals alle anderen bij een verzoek tot handhaving.

Als verzoekers klachten hebben over zaken bij de overburen waartegen de gemeente handhavend zou kunnen/moeten optreden kunnen ook zij een verzoek tot handhaving indienen.

Wat betreft de bedreigingen/aanrijding stelt de gemeente zich op het standpunt dat het hier gaat om zaken die in de sfeer van het strafrecht liggen, waarbij de politie bevoegdheden heeft, maar de gemeente/burgemeester niet.

Ten aanzien van de rol van Grondzaken, stelt de gemeente dat een en ander een aantal jaren terug heeft gespeeld. Nu er onderhandelingen gaande zijn is het beter uit te gaan van de mogelijkheden voor de toekomst. Als het gaat om publicaties in de krant geldt dat het niet de wethouder is die een stuk in de krant zet. Het gaat om de interpretatie van een journalist, iets wat de gemeente nu juist niet in de hand heeft.

Reactie op het verslag van bevindingen

Er zijn geen reacties ontvangen.

Overwegingen van de Ombudscommissie

Correcte bejegening brengt mee dat de overheid handelingen achterwege laat die in het algemeen als onfatsoenlijk worden ervaren en dat zij disproportioneel optreden dient te vermijden.

Als het gaat om gemeentelijke plannen voor uitbreiding van de stad met nieuwbouw, moeten alle belangen die daarbij meespelen zorgvuldig te worden gewogen. Om na te gaan of dat is gebeurd zijn er juridische mogelijkheden in de sfeer van bezwaar en beroep. Verzoekers hebben hiervan gebruik gemaakt. De Oo is niet bevoegd over deze kwesties een oordeel te geven. Wel kan de Oo zich voorstellen dat het voor verzoekers schrijnend is dat een tweede maal hun belang moet wijken voor plannen van de gemeente. Uiteindelijk zal het wellicht neerkomen op een financiële regeling. Het is jammer dat verzoekers hierin niet al een aantal jaren terug met de afdeling Grondzaken tot overeenstemming zijn gekomen. Nu dit echter meer dan een jaar geleden speelde, kan de Oo daarover niet alsnog een oordeel geven.

De Oo is overigens van mening dat van de gemeente zorgvuldigheid gevraagd mag worden als het gaat om de thans aan de orde zijnde onderhandelingen. Verzoekers hebben recht op duidelijkheid van de kant van de gemeente.

Als het gaat om de bewoning tegenover het perceel van verzoekers stelt de Oo vast dat, nu er een onherroepelijk besluit is ontheffing te verlenen van de bepalingen van het bestemmingsplan, er niet langer gesproken kan worden van illegale bewoning. Verzoekers kunnen nu er geen illegale situatie meer is, niet alsnog via de Oo bereiken dat de gemeente handhavend optreedt tegen deze bewoning.

Verzoekers geven aan dat wat hen betreft het voornaamste nu is dat er een uitermate vijandige houding wordt ervaren van de overburen. Dat gaat zelfs zo ver dat zij en hun kinderen zich niet meer veilig voelen. Bij de hoorzitting van de Oo is hiervoor aandacht gevraagd. Het is de leden van de Ombudscommissie die hierbij aanwezig waren, heel duidelijk geworden dat verzoekers hier grote problemen voelen. Toch kan de Oo niet anders dan constateren dat, voor zover er sprake is van strafbare feiten, zoals bijvoorbeeld bedreiging, verzoekers zich moeten wenden tot de politie. De gemeente, c.q. de burgemeester gaat niet over het strafrecht. De Oo is niet bevoegd te oordelen over klachten over de politie. De politie heeft een eigen klachtenregeling.

Voor het overige heeft de gemeente naar de mening van de Oo terecht verwezen naar Buurtbemiddeling Hengelo. Ook als het daar niet tot een gesprek met burens komt, is er toch vaak een mogelijkheid van begeleiding in de zin van 'hoe om te gaan met onwillige burens'.

Verder geven verzoekers aan dat de overburen steeds 'de gemeente op hen afstuurt' en dat de gemeente dan ook vaak controles komt uitvoeren. De Oo stelt vast dat de gemeente bij klachten of verzoeken tot handhaving, verplicht is na te gaan wat de feiten zijn en vervolgens, bij zaken waarover de gemeente bevoegd is en die niet in orde zijn, verplicht is handhavend op te treden. Het feit dat er misschien veel wordt opgemerkt door burens en dat dit voor verzoekers vervelend is, ontslaat de gemeente niet van deze verplichtingen. De gemeente heeft in dit verband aangegeven zo veel mogelijk zaken samen te voegen. De Oo acht dit een juiste strategie en is dan ook van mening dat hier niet van disproportioneel optreden kan worden gesproken.

Wat betreft de wijze waarop de gemeente optreedt zijn de versies, die verzoekers en gemeente hiervan geven sterk uiteenlopend.

De Oo acht het belangrijk dat de betrokken ambtenaren in houding en gedrag rekening houden met de bijzondere situatie van verzoekers en een goede balans in acht nemen tussen handhavende controles en begrip voor de situatie van verzoekers.

Oordeel

Gezien het bovenstaande komt de Oo tot het oordeel dat wat betreft correcte bejegening het volgende geldt:

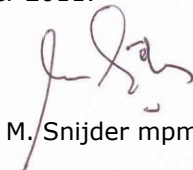
Wat betreft handelingen van burens/ politie/ afdeling Grondzaken en als het gaat om handhaving van bestemmingsplannen, vaststellen van uitbreidingsplannen: de Oo is niet bevoegd.

Wat betreft de wijze van handhaving door de gemeente: behoorlijk.

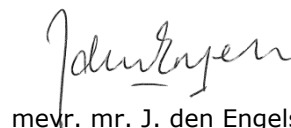
Aldus vastgesteld door de Overijsselse
Ombudscommissie op 4 oktober 2011.

mr. A. Lunenburg

M. Snijder mpm

mevr. mr. J. den Engelse